

60. OBLETNICA SLOVENSKEGA DOMA CARAPACHAY | 1. DEL

Dragi člani in prijatelji

Slovenskega doma Carapachay,

Če bi bilo po načrtu bi danes, na nedeljo 10. maja, praznovali obletnico Doma in nič manj kot šestdeseto. Četudi je bilo po navadi to praznovanje na prvo nedeljo v maju, smo letos, na prošnjo dušnopastirstva, si zamenjali nedelje. Vzrok zamenjave pa je, da je na drugo nedeljo v maju, ki je blizu 8. maja -dan lujanske Matere božje-, katedrala vedno bolj obiskana in, kot smo že sami opažali, so se naši obredi krčili iz leta v leto. Po tem načrtu, bi romali preteklo nedeljo 3. maja, danes pa imeli obletnico. Žal je vmes stopil koronavirus.

Zaradi karantenskega stanja smo morali obletnico preložiti za nedoločen čas, vendar upamo, da se bo pred koncem leta odprla priložnost, da bi na kakšen način proslavili naš dragi jubilej.

Po internetu smo lahko sledili nedeljski sv. maši, ki sta jo darovala gospoda Franci in Robert. Med prošnjami smo se spomnili vseh živih in mrtvih članov Doma, po sv. maši nas je pa g. Robert lepo nagovoril in svaril naj ohranimo domačnost ter odgovornost do skupnega Doma,

ki nam daje tudi možnost duhovnega zavetja.

Preko Facebooka smo, med drugimi, prejeli čestitke ministrice za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Helene Jaklitsch. Pridružuje se tudi veleposlanik gospod Alain Brian Bergant, kjer izraža, da se bo z veseljem udeležil prvega dogodka v naši srenji po končanih izrednih razmerah karantene. Takrat nam bo gospod veleposlanik oddal priznanje in zahvalo Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu v katerem je ministrica izpostavila »60 let neutrudnega prizadevanja za ohranjanje slovenskega jezika in kulture, povezovanje slovenske skupnosti v Argentini ter neomajno zvestobo Sloveniji«.

V imenu odbora in članstva, se jima prav lepo zahvalim. Vsem ostalim se pa zahvaljujem za razumevanje. Ostanemo povezani v pričakovanju, da bi čim prej lahko zopet odprli vrata, in začutili toploto in domačnost pod našo domovo streho.

Ostanite zdravi.

Franci Žnidar

Predsednik Slovenskega doma Carapachay

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Buenos Airesu se ob 60-letnici uspešnega delovanja Slovenskega doma Carapachay pridružuje čestitkam ministrice za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Heleni Jaklitsch. Prilagamo priznanje in zahvalo Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu v kateri je ministrica izpostavila 60 let neutrudnega prizadevanja za ohranjanje slovenskega jezika in kulture, povezovanje slovenske skupnosti v Argentini ter neomajno zvestobo Sloveniji.

Veleposlanik Alain Brian Bergant se bo z velikim veseljem udeležil prvega dogodka po končanju izrednih razmer in predsedniku slovenskega doma Franciju Žnidarju izročil priznanje in zahvalo Urada, saj je novi koronavirus Covid-19 začasno zaprl vrata Slovenskega doma Carapachay, omejil aktivno delovanje Folklorne skupine Maribor, ki februarja

letos gostovala v domovini in pokazala, kako v Argentini ohranja slovensko ljudsko plesno dediščino, Odrske skupine, ki se pripravljajo na uprizoritev komedije Revizor rusko-ukrajinskega pisatelja Nikolaja Vasiljeviča Gogolja, tečajje slovenskega jezika pod vodstvom Ani Klemen, medtem ko so nedeljske svete maše nadomestila bogoslužja in molitvene ure po spletu.

Še enkrat želimo vse najboljše in iskrene čestitke predsedniku, članom in prijateljem ter predsedniku Zedinjene Slovenije Juretu Komarju ob okrogli 60-letnici Slovenskega doma Carapachay. Ostanite vsi zdravi, doma, optimistični, povezani in negujte družinske vezi in vrednote, vse ostalo pa bomo nadoknadili kasneje. Pogumno naprej!

Alain Brian Bergant, veleposlanik
Helena Jaklitsch, ministrica

NASTANEK DOMA | Pregled ob 60. obletnici Doma Carapachay

Carapachay, kar v jeziku guaraní pomeni "delta" - verjetno se nanaša na izliv reke Paraná-je kraj v severnem predelu Velikega Buenos Aires-a. Spada pod občino Vicente López, škofijo San Isidro, najbližja železniška postaja pa je Villa Adelina. Ulica najprej je bila Piedrabuena, sedaj pa Dra.Cecilia Grierson, št. 3867

Že po prvi svetovni vojni se je precejšnje število slovenskih rojakov naselilo na tem delu predmestja, od Vicente López do San Fernanda. Med njimi ni bilo prave povezave, radi so se pa shajali v slovenskih gostilnah in tako zbirališče je bila gostilna Janka Polaka v Munro.

Po drugi svetovni vojni so se tem rojakom pridružili novi naseljenci. Prihod g. Albina Avguščina kot kaplana v Florido leta 1949 in g. Alojzija Košmrlja, je nekako pomenil začetek organiziranega zbiranja okoliških slovenskih naseljencev. Večkrat so bile slovenske maše, po mašah pa prosvetni sestanki. Leta 1950 se je ustanovil krajevni pododbor Društva Slovencev, kateremu je predsedoval g. Ivan Prijatelj, med odborniki so pa bili prva leta, med drugimi, gospodje Jože Mavrič, Pavle Masič, Franc Šenk, Jože Markež.... Tako je postala Florida prvi sedež slovenske skupnosti v tem okraju. Začel se je pouk verouka in slovensščine za otroke - g. Avguštin, Vera Prijatelj, Tone Kovač - obhajale so se slovenske poroke, krsti, nove maše, tu so sprejeli našega škofa dr. Gregorija Rožmana ob obiskih leta 1949 in 1952.

Po odhodu g. A. Avguščina iz Floride, se je središče preselilo v kapelo sv. Družine v Carapachaju, ki je bila nekako v središču naseljenih slovenskih družin v tem predelu.

Število teh družin je naraščalo in treba je bilo misliti na slovenski šolski tečaj. Prostor je dal na razpolago krajevni zupnik, mesto učitelja je pa prevzel g. Aleksander Pirc. Dobila je ime šola Josipa Jurčiča.

Ker so bile slovenske maše in sestanki vedno bolj obiskovani in je število otrok naraščalo, so sposojeni prostori kmalu postali pretesni in čas za uporabo je bil odmerjen.

Stavba v l. 1961, sedanja dvorana.

Potreba po lastnih prostorih

Na pobudo g. Prijatelja so začeli misliti na nakup zemljišča, kot prvi korak, da pridejo do lastnih prostorov, posebno za šolo. Aprila 1960 se je na sestanku zbralo 27 rojakov, ki so ta predlog sprejeli in že 27 aprila na javni dražbi kupili zemljišče - 360 m² za 135.000 pesov.

1.maja so se na sestanku zbrali skoro vsi Slovenci iz Carapachaja in okolice, kjer so razpravljali o naslednjih korakih in se navdušeno obvezali, da bodo sodelovali po svojih mčeh. Izvoljen je bil pripravljajni odbor, ki bo skrbel za nadaljnje delo. Predsednik odbora je bil g. Vinco Aljancič, blagajnik pa g. Ivan Žnidar.

Sklenili so, da bodo čimprej začeli z zidavo. Načrte za prostore sta napravila g. Vladimir Mazi in g. Franc Lobnik in sicer za stanovanje hišnika, dvorano s pregradbami za učne prostore in tudi oder, kegljišče, igrišče, v ozadju pa prostor zasajen s cipresami, smrekami in lipami.

Dela se je opravljalo brezplačno, stroški se krijejo s prostovoljnimi prispevki in rednimi mesečnimi obroki. Vse to vodijo rojaki, ki pripravljajo ustanovitev posebnega društva, kateremu bo dalo obliko in razvoj prihodnji občni zbor.

"Člani pripravljajnega odbora in aktivni člani so si s postavitvijo Slovenskega doma naredili zelo težko nalogo, zlasti, ker skupina v tem kraju ni stevalna, toda prepričani so, da za ohranitev narodne in krščanske zavesti ter narodnih tradicij ne sme biti nobena števila" I.Žnidar

V kratkem času se je posrečilo zgraditi prvi del doma, t.j. dvorano, ki je 13 m dolga in 7 m

široka. Za božič 1960 je zid dosegel le 1.5 m, silvestrovanje je bilo kar sredi zidovja, a šolsko leto 1961 se je začelo v novih prostorih in pod streho. Tako je bil uresničen prvi namen doma v manj kot enem letu.

"Starši in rojaki so pokazali veliko naklonjenost, požrtvovalnost in narodno zavest. Vse je bilo prostovoljno delo. - Trud in znoj za postavitve lastnih prostorov.

Reden pouk v slovenskem šolskem tečaju - ulica Piedrabuena med R. Obligado in S. del Estero se bo začel prihodnjo soboto 8. 4. ob 2h popoldan. Pripravljani so trije učni prostori, za tri skupine, in bo trajal do 5h. Ob nedeljah bo telovadba in petje od 10h do 12h." Potem pa obvestilo se doda: Dom bo tudi prijetno zbirališče za odrasle in mladino v tem okraju, v njem bodo lahko vse krajevne, kulturne športne in družabne prireditve."

Obvestilo za občni zbor: "Članom organizacije Slovenski dom Carapachay sporočamo...da bo 1. 5. občni zbor ob 16h. Pridejo naj ze dopoldne, da bodo izravnali in pospravili prostor okrog doma. Udeležba dolžnost vsakega člana!"

Odbor društva, ki si je naredilo ime " Slovenski dom Carapachay " sestavljajo: Predsednik Ivan Žnidar, podpredsednik Miha Klemen, tajnik Maks Jesih, blagajnik Jože Jonke, kulturni in sportni referent Aleksander Pirc, gospodar Viktor Aljancič in odborniki Franc Resnik, Ivan Sušnik in Pavle Homan.

Leta 1962 so dokupili sosednjo parcelo, z enako površino. Dela so se nadaljevala, med prvimi je bilo v načrtih kegljišče.

"Na žalost niso vsi Slovenci v okolici člani, hitreje bi šla gradnja doma, ki ima le nalogo braniti slovensko in versko vzgojo naše mladine, starejšim pa nuditi kraj, kjer se shajajo na pomenke in zabave ".

Iz Zbornika Svobodne Slovenije 1967:

"Glavni prostor v domu zavzema dvorana v izmeri 13 x 7 m z odrom, ki ima površino 9 x 5,5 m. V sprednjem delu doma sta dva prostora. V

prvem je kuhinja, v drugem pa točilnica. Vsak ima površino 3 x 4 m Za odrom sta dva prostora v izmeri 3 x 4 m z vzdanimi omarama... V teh sobah je navadno šolski pouk. V šolske namene seveda služi tudi dvorana, v kateri je najštevilnejši razred. ...Pred dvorano je park zasajen z drevjem, v ozadju pa igrisce v izmeri 22 x 12 m ograjeno z visoko mrežo...

Stroške za nakup zemljišča, za prenos lastniške pravice na slovensko skupnost v Carapachaju ter za postavitev Slovenskega doma so nosili zgolj slovenski ljudje...

...Odbor Društva Slovenski dom Carapachay ne smatra, da je v domu svoje delo že opravil. Ima tudi načrte za bodočnost..."

V letu 1961 se je dogajalo:

25. maja: Proslava papeških okrožnic in roditeljski sestanek. Vodi A. Pirc. V oglasu je bilo tudi zapisano: »Slovenski dom je odprt ob nedeljah in praznikih za vse člane in prijatelje. V Domu so obiskovalcem na razpolago razne igre (na primer šah) in pa tudi slovensko čtivo«.

16. julija: Šolski prizori, otroci pokažejo polletno znanje. Vodi A. Pirc in g. A. Avguštin.

23. julija: Čajanka žena in mater, s petjem in razgovorom.

30. julija: Marjan Trtnik kaže slike lepote Slovenije in Drago Uršič da priliko poslušati slovenske pesmi na ploščah. Potem je sledil družabni program. Udeležba čez 100 ljudi.

26. avgusta: Predavanje župnika V. Zaletela o Koroški.

24.septembra: Sestanek s predavanjem g. R. Smersuja.

Poročilo predsednika Doma Ivana Žnidarja o dosedanjem delu odbora. Domača zabava.

Decembra: Polnočnica in Silvestrovanje.

Dom, ki je bil postavljen s takim navdušenjem in trdom in ki ga upravlja Društvo Slovenski Dom Carapachay, je seveda takoj začel služiti svojim namenom.

Viri: Zbornik Svobodne Slovenije 1962, Tednik Svobodna Slovenija, Zapiski g. Ivana Žnidarja. (Iz brošure ob zlatem jubileju Slovenskega doma v Carapachaju)

DOKUMENTIRANJE PRIPOVEDNE FOLKLORE MED SLOVENCIMI V ARGENTINI ZA GLASOVE | 2. DEL

V eni od decembrskih števil Svobodne Slovenije je izšel prvi del prispevka o dokumentiranju pripovedne folklorne med Slovenci v Argentini. Takrat sem predstavila koncept zbirke Glasovi, ki izhaja že od leta 1988 in je v njej doslej izšlo že 52 knjig folklornih pripovedi iz posameznih območij slovenskega etničnega prostora v Sloveniji in v zamejstvu. V zbirki še ni nobene knjige s pripovedmi Slovencev po svetu, čeprav je urednica dr. Marija Stanonik to imela v mislih že ob snovanju zbirke. Zakaj je trajalo tako dolgo? Ker se pridobivanje slovsstvene folklorne v tujini bistveno razlikuje od takega dela doma. Dokumentiranje folklornega pripovedništva zahteva čas – veliko časa! In potrpežljivosti. Pri terenskem delu v tujini je čas, ki ga lahko namenimo srečanju z (prej neznanim) informatorjem, močno omejen, zato je treba pridobiti čim več sodelavcev, saj se s tem poveča tudi možnost dobiti več gradiva.

Priprave na delo v tujini se začnejo že veliko pred odhodom. Najprej je treba priskrbiti finančna sredstva za potovanje, uskladiti čas odhoda, saj ni mogoče kadarkoli pustiti vseh službenih, družinskih in drugih obveznosti in za nekaj tednov preprosto oditi, načrtovati logistiko premikanja in dela po ciljnem teritoriju in še vrsto drugih, drobnih a neobhodnih zadev. Ker informatorjev ne poznamo vnaprej, so ključne dobre zveze – torej nekdo, ki razume namen našega dela, pozna ljudi, ki so solidni pripovedovalci in nam priskrbi stik z njimi. Najbolj uspešna strategija za pridobivanje informatorjev je po moji izkušnji javno predavanje in ciljni skupini: tako lahko raziskovalec s pomočjo nazorne in slikovite predstavi svoje delo, predvaja video in avdio posnetke primerov, vzbudi zanimanje in spomine na podobne pripovedi, in navzoče povabi k sodelovanju (pripovedovanju) takoj po dogodku in v naslednjih dneh. Toda v praksi se rado zatakne že pri prvem pogovoru, to je denarju, ki ga je treba pridobiti z raznih razpisov.

Tako se pripovedno izročilo Slovencev po svetu le počasi nabira. Sama sem nekaj terenskega dela že opravila v ZDA (2011), v Srbiji (2014) in v Nemčiji (2015). Kolegica Andreja Bežjak je s tem namenom že dvakrat obiskala ZDA, v letu 2013 in 2018, slednjič tudi v Kanadi. Za knjigo slovenskih folklornih pripovedi Slovencev iz Severne Amerike je torej le še vprašanje časa, kdaj bo izšla. Dobesedno. Imeti gradivo na zvočnih posnetkih je najpomembnejše, a vseeno je to šele začetek! Prepis oz. transkripcija zvočnih posnetkov je dolgotrajno in precej mukotrpno delo (v povprečju 5 ur na 1 uro posnetka, če je zvok slabše kakovosti, če govori več ljudi naenkrat, če posnetek vsebuje nejasne, nerazumljive dele besedila, pa seveda še precej več). Sledi izbor gradiva, kaj ustreza in kaj ne, urejanje izbranih besedil (kar vključuje ponovno poslušanje, popravljanje, usklajevanje zapisov), potem je treba pripraviti sezname z metapodatki ... Vse

Delo v arhivu antropološkega muzeja, Buens Aires

to pa je seveda velik časovni zalogaj. A gradivo na posnetkih je vsaj varno shranjeno v arhivu in tam zanesljivo počaka. Zato pa je terensko delo tem bolj važno, saj je slovsstvena folklor, to je besedna umetnost govornega jezika, med Slovenci po svetu že zaradi manjšinskosti slovenskega jezika in kulture (sociolingvistični dejavniki) lahko ogrožena.

Dokumentiranje slovsstvene folklorne med Slovenci v Argentini sem imela že dolgo v načrtu; prvi poskus, da bi delo udeležila, je bil leta 2014. Takrat sem se prvič prijavila na razpis za slovenko-argentinski bilateralni raziskovalni projekt (na Agencijo za raziskovalno dejavnost RS). Za sodelovanje v projektu sem prosila kolegico prof. dr. Mario Ines Palleiro z univerze v Buenos Airesu, s katero sva skupaj pripravili načrt za komparativno raziskavo slovenske in argentinske slovsstvene folklorne. Bilateralni projekti omogočajo vzajemne obiske sodelujočih ustanov, kar sem sama namepravala poleg dela na univerzi in v inštitutu, kjer raziskujejo (slovsstveno) folklor, izkoristiti predvsem za terensko delo med slovensko skupnostjo. Toda projekt takrat žal ni bil odobren. Kmalu po spodletem poskusu je kolegica Palleiro na svoji ustanovi pridobila možnost, da realizira del zastavljenega načrta v okviru t. i. sobotnega leta (2017/18). V tem obdobju je večkrat obiskala Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU v Ljubljani, preučevala naše arhive, ob strokovnih pogovorih s slovenskimi raziskovalkami slovsstvene folklorne pa so načrti za skupno raziskovalno delo pridobivali nove nadgradnje. Tako je dr. Palleiro v plan svoje ustanove, to je Hispanic Philology Institute of Buenos Aires University, uvrstila tudi obsežnejšo komparativno raziskavo priseljske (pripovedne) folklorne v Argentini, ki jo seveda sooblikujejo tudi slovenski priseljenci (za ta del raziskave bom skrbela jaz). Eden od rezultatov dosedanjega sodelovanja je monografija *Argentinean and Slovenian Folk Narrative Archives*, ki je že v tisku.

Sama sem priložnost za potovanje čez Lužo dobila šele v letu 2019, ko sem uspešno pridobila nekaj sredstev na dveh razpisih (ARRS in Urad za Slovence po svetu), del pa je pokrila ustanova, kjer sem zaposlena, to je Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU. Tako sem 30. 9. 2019 končno odpotovala na enomesečno raziskovalno delo v Argentino.

Prvih deset dni je bilo pretežno namenjenih raziskovalnemu delu s kolegico Palleiro in njeni-

mi sodelavci. Kot gostujoča predavateljica sem bila povabljen tudi med študente slovenskega lektorata na Filozofski fakulteti v organizaciji lektorice Tjaše Lorbek. Predavanje z naslovom *El folklore literario esloveno y recopilación de material entre los eslovenos en Argentina* [Slovenska slovsstvena folklor in zbiranje tovrstnega gradiva med Slovenci v Argentini] se je odvijalo kmalu po mojem prihodu, že 2. 10. 2019, in je bilo javno, tako da so se ga lahko udeležili vsi, ki jih je tema zanimala. Bilo je zelo dobro obiskano, s številnimi vprašanji in komentarji, ob koncu pa sem med udeleženci posnela tudi nekaj pripovedi, med drugim zgodovinsko povedko! Naravnost neverjetno pa je bilo, da je neka gospa pripotovala v Buenos Aires iz 500 kilometrov oddaljenega kraja samo zaradi tega predavanja! Gospa, na tem mestu se Vam še enkrat zahvaljujem! Drugo predavanje *Archivos de Narrativa Tradicional eslovena en el contexto mundial* [Arhivi slovsstvene folklorne v svetovnem kontekstu] sem imela 4. 10. 2019 na Inštitutu za špansko filologijo (Hispanic Philology Institute of Buenos Aires University), kamor me je povabila gostiteljica dr. Palleiro. Na predavanju, ki so se ga udeležili sodelavci inštituta in tudi nekaj študentov sem predstavila slovenske arhive, predvsem tistega, ki se nahaja v Inštitutu za slovensko narodopisje, pomembne zbirateljce in raziskovalce slovenske slovsstvene folklorne, v drugi polovici predavanja pa aktualne folkloristične raziskave na Slovenskem, s posebnim poudarkom na svoji raziskavi o krivopetah, saj bajčna bitja z nazaj zasukanimi stopali poznajo tudi izročila argentinskih staroselcev. Po tem predavanju se je razvila dolga strokovna debata, v kateri smo vsi izvedeli kaj novega. Zanimivo je tudi to, da sem imela obe predavanji v slovensščini. Prvo predavanje je sproti prevajala ga. Tjaša Lorbek, drugo pa ga. Matilda Leskovec, ki tudi obiskuje lektorat slovensščine. Debata po predavanju na inštitutu je potekala v glavnem v angleškem jeziku.

Najpomembnejši cilj mojega obiska v Argentini je bilo dokumentiranje gradiva za knjigo v Glasovih, ki bo hkrati podlaga tudi za omejneno komparativno raziskavo. Tako sem obiskala slovenske skupnosti v Buenos Airesu, v Bariločah in Mendozi. Povsod so mi na pomoč priskočili ljudje, ki so mi po svojih najboljših močeh omogočali čim bolj intenzivno in učinkovito delo, prav vsem sem iz srca hvaležna za pomoč! V njihovi organizaciji sem imela tudi nekaj predavanj oz. drugih javnih nastopov, na katerih sem predstavila projekt zbiranja in pridobivanja informatorjev za sodelovanje. Med drugim sem bila gostja Mirka Vasleta v oddaji *Okence v Slovenijo* (5. 10. 2019) izvedla pa sem tudi delavnici za vrtec in osnovno šolo slovenskega tečaja v Mendozi (26. 10. 2019), v Bariločah pa sem imela priložnost in čast biti gostja pri urah tečaja slovenskega jezika za srednješolce, ki ga vodi. dr. Stanislav Žužek (18. 10. 2019). Prav srečanja z otroki

in mladostniki so bila zame posebna izkušnja – ganjena in očarana sem bila nad znanjem slovensščine tretjega in celo četrtega rodu argentinskih Slovencev, še bolj nad njihovim živim in ponosnim slovensstvom.

Intervjuji oz. pogovori z informatorji so potekali individualno, v manjših skupinah znotraj družin, nekajkrat pa sem pogovor vodila v skupini (npr. po predavanjih), kar je bilo še posebej produktivno. Še sama sem bila presenečena, ko sem po povratku preštela informatorje. Kar 95 jih je bilo! Nekateri so seveda povedali le kratko izštevanko ali vic, spet drugi po več zgodb. Med zgodbami prevladujejo spominske pripovedi, velikokrat s socialno tematiko, povezano z zgodovinskim kontekstom, prav tako je cela vrsta pripovedi o slovenskih šegah in navadah tako doma kot v novi domovini. Posebno mesto zavzemajo zgodbe o jezikovnih interferencah, ki so privedli do komičnih, včasih pa tudi bolj resnih situacij. Dolgih zapletenih folklornih besedil pa ni zelo veliko (nekaj pa vendarle!), saj je zelo težko že pri prvem (in največkrat edinem) srečanju z informatorjem v zelo kratkem času doseči razpoloženo za pripovedovanje pravič in (pri)povedk; na te računam v nadaljnjem sodelovanju! Po drugi strani pa je bila zelo bogata bera folklornih obrazcev, saj se je v kratkih intervjujih najlažje spomniti izštevank, otroških rim, šal, kakega pregovora ali reka, celo kake stare molitvice. Natančnejšo evalvacijo količine in vrste gradiva bo seveda mogoče podati šele po transkripcijah okoli 50 ur posnetkov.

Dokumentiranje slovsstvene folklorne pri Slovincih v Argentini je bilo zame kljub dvajsetletni »terenski kilometrinii« izjemno zahtevna strokovna (pre)izkušnja, z osebnimi vidiki pa čudovito, nepozabno doživetje – zaradi srčnih ljudi, ki sem jih srečala! Zdaj, ko so povezani osebni stiki, se nadejam tudi sodelovanja na daljavo (marsikdo je obljubil, da mi bo poslal še kakšen zapis) in ob ponovnih srečanjih, ko pridejo na obisk v Slovenijo. Za vsaj simbolično zastopanje celotnega južnoameriškega kontinenta pa se bo treba pomujati še za nekaj gradiva iz drugih južnoameriških držav, kjer živijo Slovenci. Do knjige je torej še dolga pot. Toda upam in želim si, da bo temu delu čas naklonjen – in poglejte, prav koronavirusna izolacija mi je zaradi odpovedi drugih obveznosti omogočila, da sem s posnetkov že prepisala nekaj gradiva.

Da pa ne bom le teoretizirala o zgodbah, je tukaj kratka šaljiva povedka, ki jo, domnevam, pozna večina bralcev, saj mi jo je povedalo več ljudi.

Sta se dva Slovence peljala s kolektivom, se pravi z avtobusom – saj veš, kakšna gužva je na avtobusih v Buenos Airesu. Pa vstopi ena zelo zelo debela ženska in se preriva med ljudmi. Pa reče eden od teh dveh, v slovensščini: »Poglej, poglej, kakšna ladja!« Drugi kima, »Ja, prava čezoceanka!« Takrat pa se debela ženska obrne in reče, v slovensščini: »Ja, in to iz slovenskih voda!« Pa ta dva fanta nista vedela, kam bi pogledala, tako ju je bilo sram. Ampak ta zgodba je resnična.

Barbara Ivančič Kutin

CURSO DE ESLOVENO ONLINE PARA ADULTOS (18+)

La Facultad de Humanidades de la Universidad de Primorska en Koper organiza todos los años un curso de esloveno para extranjeros en la costa eslovena. Por la pandemia de COVID-19, este año el curso se realizará online.

La duración del curso es de 2 semanas, del 6 al 17 de julio (40 horas académicas). Hay grupos previstos por la mañana, en el horario de 9.00 a 12.30 hs y por la tarde, de 16.30 a 20.00 hs (hora eslovena). Hay que tener en cuenta la diferencia de 5 horas entre Argentina y Eslovenia. La organización de los grupos dependerá del número y origen de los participantes. El costo del curso es 240 EUR.

Para los becarios el curso es gratuito. Todos

pueden solicitar la beca, pero los estudiantes universitarios de origen esloveno sin el pasaporte esloveno tienen prioridad; se tendrán en cuenta también las cartas de recomendación de los clubes eslovenos, docentes de idioma esloveno, etc. El plazo de presentación de solicitudes termina el 15 de mayo.

Pueden encontrar más información sobre el curso y las becas (en esloveno e inglés) en <http://www.fhs.upr.si/si/poletne-sole/halo>.

Si tienen alguna consulta sobre el curso, la pueden dirigir (en esloveno o inglés) a:

halo.tecaji@fhs.upr.si.

Tjaša Lorbek

Pavel Erjavec imenovan za župnika

Škof v Avellanedi, msgr. Ruben Oscar Frassia je slovenskega duhovnika Pavla Erjavca imenoval za župnika v "Nuestra Señora de Fátima" v Carazi. Službo bo nastopil v nedeljo, 31. maja.

Pavel Erjavec je prejel zakrament mašniškega posvečenja 24. novembra 2018 v stolnici škofije Avellaneda, ob veliki prisotnosti slovenskih rojakov. Njegovo novomašniško geslo je: "Tukaj sem, Gospod, da izpolnim Tvojo voljo." (Heb. 10,9)

Rad sodeluje s slovensko skupnostjo, katere član je bil že od otroških let, predvsem se z veseljem posveča mladini.

Pri novi službi mu želimo, da ga varuje in spremlja naša zavetnica Marija Pomagaj!

“ ZA RAZMISLEK IN NASMEH ”

“En dober pregovor na dan, prežene slabo voljo stran”

PREGOVORI IN CITATI

ČAS

Pozdravljeni, prijatelji! Kako se imate, dragi bralci? Se kaj dolgočasite, ko morate biti zaradi karantene doma? Ali čas izkoristite za to, da morda preberete tisto knjigo, ki že dolgo čaka na polici? Ali pa pogledate film, ki ste ga zaradi pomanjkanja časa odložili za “drugič”? Čas je dragocen kot zlato - pravi lep slovenski pregovor. Kako velika resnica!

Blaženi škof Slomšek je za adventno razmišljanje napisal lepo misel o času:

Naše najdražje blago je čas; in vendar ga največ izgubimo, dokler ne prerajtamo, koliko zlatega časa po nepotrebnem zamudimo.

Kdor vsak dan eno minuto zamudi, koliko zamudi v enem tednu? Koliko v enem letu?

Poglejmo, kaj nam o času povedo pregovori in citati:

• **Odetkla voda ne poganja mlinskih koles.** (Italijanski pregovor)

• **Če ljubiš življenje, ne zapravljaj časa, kajti čas je snov, iz katere sestoji življenje.** (Benjamin Franklin, ameriški novinar, pisatelj, znanstvenik in politik)

• **Tistemu, ki zna počakati, čas vse prinese.** (Francoski pregovor)

• **Koliko časa pridobi tisti, ki se ne meni za**

to, kaj mislijo, govorijo in delajo drugi, te, več skrbi samo za to, če so njegova lastna dejanja pravična, blaga in dobra.

(Mark Avrelij, rimski vojskovođa, filozof in cesar)

• **Ura, pridobljena jutraj, je zaklad zvečer. Vsaka minuta je dragocen zaklad, ki ima neskončno vrednost - kakor Bog sam.**

(Sv. Janez Bosco, italijanski duhovnik in pedagog, ustanovitelj salezijancev)

• **Čas: tisto, kar človek vedno poskuša ubiti, na koncu pa njega ubije.**

(Herbert Spencer, angleški filozof, biolog in sociolog)

• **Vse ob svojem času preide. Kar je rojeno, smrti ne uide.** (Slovenski pregovor)

• **Ne reci: napravil bom, ko bom imel čas, kajti nemara ne boš imel časa.**

(Talmud)

• **Če imaš nekoga rad, si zanj časa ni težko odmeriti. Pravzaprav ne merimo časa mi, meri ga ljubezen.**

(Tone Kuntner, slovenski pesnik in gledališki igralec)

• **Žal naj ti bo le za tri reči tvojih preteklih dni: za hudo storjeno, za dobro zamujeno in za izgubljeni čas.**

(Blaženi škof Anton Martin Slomšek)

• **Človekov najboljši svetovalec je čas.**

(Latinski pregovor)

• **Vedno je pravi čas, da storimo to, kar je prav.**

(Martin Luther King, ameriški baptistični duhovnik in borec za državljanske pravice)

• **Časi se spreminjajo in z njimi tudi mi.**

(Latinski pregovor)

Izbral Jože Jan

KOLENDAR

Verski program tedna na:

<https://sites.google.com/view/robertbrest>

Sobota, 16. maja ob 15.

Kulinarično popoldne, Pristava na YouTube

Nedelja, 17. maja ob 17

OBLETNICA doma San Martín na <https://youtu.be/LaNCdI9STnQ>

OSEBNE NOVICE

† SMRTI

Matilda “Tilka” LESKOVEC roj. BORŠTNAR (93), umrla 30. 4. 2020.

Rudi RIBNIKAR (78), umrl 5. 5. 2020.

Olga GOLOB (62), umrla 3. 5. 2020.

REŠITEV KRIŽANKE:

VODORAVNO: 1) Eros. 5) Usta. 9) Tli. 12) Pelin. 14) Pamflet. 16) Salame. 18) Brati. 20) Sapa. 21) Kafka. 22) Sta. 24) Oder. 26) Ralo. 28) Me. 29) Kronika. 31) Eh. 32) Alga. 34) Nova. 35) Pno. 36) Erika. 38) Idol. 40) Obara. 41) Imenik. 43) Nabodem. 45) Rimar. 47) Ana. 48) Ipak. 49) Mala.

NAVPIČNO: 1) Ep. 2) Res. 3) Olsa. 4) Sila. 6) Spe. 7) Ta. 8) Amba. 9) Tlaka. 10) Letalen. 11) lti. 13) Napor. 15) Frfra. 17) Madona. 19) Osmo. 21) Krovim. 23) Teleban. 25) Eno. 27) Ohol. 29) Kairo. 30) Kader. 33) Graba. 35) Plima. 37) Kadi. 39) Onim. 40) Ona. 41) Ima. 42) Kal. 44) Ep. 46) Ra.

V mesecu juniju se bomo spominjali 75-letnice konca vojne in revolucije na Slovenskem.

Tokrat prvič ne bo mogoče, da bi se vsi zbrali na spominski proslavi v Slovenski hiši, kot smo delali vsako leto. Slomškov dom, ki ima letos na skrbi organizacijo, zato že pripravlja „proslavo v karanteni“.

V naš program bomo vključili fotografije žrtev revolucije in preživelih domobrancev in želimo, da bo naša virtualna razstava čim bolj popolna. Zato vabimo vse rojake, da nam pošljete tudi vaše fotografije, oz. vaših sorodnikov.

Za objavo je potrebno, da so po možnosti slike individualne, zraven pa prosimo še za podatke, če z njimi razpolagate: ime in priimek, datum in kraj rojstva in/ali smrti, podatek o sorodnikih v skupnosti, skratka kar se vam zdi potrebno.

Slike nam lahko pošljete po emailu na naslov slomskovdom.rm@gmail.com do 24. maja.

Ta zbirka bo tudi v bodoče ostala dokument in pričevanje o tej tragediji slovenskega naroda in želimo, da bo čim bolj popolna, zato vas vse vladno vabimo k sodelovanju.

Odbor Slomškovega doma

“Jaz sem vstajenje in življenje”, govori Gospod;
“kdor vame veruje, vekomaj ne bo umrl.”

(JN 11, 25-26)

Svojo življenjsko pot je sklenil
naš dragi mož, ati, stari ata, tast in stric

TONE JAVORŠEK

(30.4.1930 – 21.2.2020)

Iskrena hvala vsem, ki ste se v tako
velikem številu poslovili od njega, hvala za izrečena
sožalja in za darovane sv. maše.

Posebno se zahvaljujemo
gospodu Robertu Brestu za poslovilno sv. mašo.

Žalujemo:

Žena: Francka, roj. Trobec
Hčerki in sinova: Marjeta z možem Romanom,
Toni z ženo Miriam, Jure z ženo Barbaro in Tatiana
Vnukinje in vnuki: Katerina, Gregor, Natalija, Alenka, Marjana,
Tomaž, Andreja, Matjaž C., Matjaž J. in Sofia
ter ostalo sorodstvo

Buenos Aires, Moravče

“K Tebi želim, moj Bog.”

Sporočamo, da je v četrtek, 30. aprila 2020,
po kratki boleznini umrla naša mama,
stara mama, pra stara mama

MATILDA “Tilka” LESKOVEC roj. BORŠTNAR

stara 93 let.

Žalujemo:

sin Lože z družino
sin Janez z družino
hčerka Marta z družino
ter ostalo sorodstvo.

Priporočamo jo v molitev!

Argentina, Slovenija

Svobodno Slovenijo podpirajo

KOPAC S.A.
Fábrica de tubos y envases de cartón

Antonio Podržaj e Hijos S.R.L.

Grupo HZ

briganti
PREMIUM LEATHER SHOES

GOLOMAX
SUPERMAYORISTA DE OFERTAS

CKC
LABORATORIOS CKC
ARGENTINA S.A.

CA
CONSULTORES
ASOCIADOS

OBLAK
ABERTURAS